

№2 қосымша

«С. Сейфуллин атындағы ҚАТЗУ» КеАҚ  
Басқарма төрағасы – Ректордың  
2024 жылғы «30» сәуірдегі  
№169-Н бұйрығына

**«С.Сейфуллин атындағы ҚАТЗУ» КеАҚ  
Өрт қауіпсіздігі шаралары бойынша**

**НҰСҚАУЛЫҚ**

## 1. Жалпы ережелер

1.1. Осы Өрт қауіпсіздігі шаралары туралы Нұсқаулық (бұдан әрі – Нұсқаулық) Қазақстан Республикасының 2017 жылғы 11 сәуірдегі «Азаматтық қорғау туралы» Заңының 16 және 18-баптарының, Қазақстан Республикасы Төтенше жағдайлар министрінің 2022 жылғы 21 ақпандағы № 55 бұйрығымен бекітілген өрт қауіпсіздігі қағидаларының және 2021 жылғы 17 тамыздағы № 405 «Өрт қауіпсіздігіне қойылатын жалпы талаптар» техникалық регламентінің негізінде әзірленген.

1.2. Нұсқаулық Университет жүйесіне кіретін ғимараттар мен құрылыстарды пайдалану кезінде өрт қауіпсіздігіне қойылатын жалпы талаптарды белгілейді.

1.3. Университет қызметкерлері өрт қауіпсіздігі мәселелері бойынша оқытудан және нұсқаулықтан өткеннен кейін жұмысқа жіберіледі, ал жұмыс ерекшелігі өзгерген жағдайда өрттің алдын алу және сөндіру бойынша қосымша оқытудан өтеді. Кейіннен жылына кемінде 2 рет өрт қауіпсіздігі бойынша нұсқаулықтан өтіп, арнайы журналға жазба енгізіледі.

1.4. Төтенше жағдайлар (өрттер) кезінде қызметкерлерге өрт туралы уақытында хабарлау, өрт туралы дыбыстық хабарлағыштың ең жақын түймесін басу, қызметкерлер мен білім алушыларды «Эвакуация жоспарына» сәйкес уақытында эвакуациялау, бастапқы құралдармен (өрт сөндіргіш, өрт сөндіру краны) өртті сөндіруді ұйымдастыру жауапкершілігі жүктеледі.

1.5. Эвакуация жоспары әр қабатта дәліздің ұзындығы бойынша әр 20 метрден аспайтын қашықтықта және эвакуациялық шығу жолдарында орналастырылады.

1.6. Осы Нұсқаулықтың талаптарын Университеттің барлық қызметкерлері, білім алушылар, ата-аналар (білім алушылардың заңды өкілдері), келушілер, қызмет көрсететін ұйымдардың және Университетте орын-жайларды жалға алатын ұйымдардың қызметкерлері толық көлемде және міндетті түрде орындауы тиіс.

## 2. Терминдер мен анықтамалар

**Өрт ошағы** – өрттің бастапқы пайда болған жері.

**Жану** – от алу көзінің әсерінен өртене бастауы.

**Өрт сөндірудің алғашқы құралдары** – өрттің бастапқы өршуі кезінде өртпен күресу үшін пайдаланылатын адамдар алып жүретін немесе тасымалданатын өрт сөндіру құралдары.

**Өрттен қауіпсіз аймақ** (қауіпсіздік аймағы) – ғимараттың, құрылыстың, өрт бөлігінің эвакуациялау мен құтқаруды жүргізу үшін іс-шаралар кешенімен қамтамасыз етілген, тиісті уақыт ішінде (өрт туындаған сәттен бастап құтқару жұмыстары аяқталғанға дейін) адамдарды өрттің қауіпті факторларынан қорғау үшін өртке қарсы аралықтармен бөлінген бөлігі.

**Нысанның өрт қауіпсіздігі** – бұл нысанда өрттің пайда болу және таралу мүмкіндігі, сондай-ақ адамдарға өрттің қауіпті факторларының әсер етуі регламенттелген ықтималдықпен болдырылмайтын, сондай-ақ материалдық құндылықтарды қорғау қамтамасыз етілетін жағдай.

**Өрттен қорғау жүйесі** – адамдар мен мүлікті өрттің қауіпті факторлары әсерінен қорғау және (немесе) олардың объектіге әсер ету салдарын шектеуге бағытталған ұйымдастыру шаралары және техникалық құралдар кешені.

**Эвакуациялық жол (эвакуация жолы)** – тікелей сыртқа алып келетін адамдардың қозғалыс және (немесе) орын ауыстыру жолы.

**Эвакуациялық шығу** – эвакуация жолына немесе тікелей сыртқа алып баратын шығу.

### **3. Белгілер мен қысқартулар**

- 3.1. ҚНМЕ – құрылыс нормалары мен ережелері
- 3.2. ӨҚЕ – өрт қауіпсіздігі ережелері
- 3.3. ЕҚЖҚТ – еңбекті қорғау және қауіпсіздік техникасы
- 3.4. ИБЖҚК – Инфрақұрылымды басқару және қызмет көрсету департаменті

### **4. Жауапкершілік пен өкілеттіктер**

#### **4.1. Университет қызметкерлері**

4.1.1. Әрбір университет қызметкері Нұсқаулықпен танысуы және оның талаптарын қатаң сақтауы тиіс, өрт немесе тұтануға әкелуі мүмкін әрекеттерге жол бермеуі қажет. Тұтану (өрт) болған жағдайда, адамдарды, мүлікті құтқару және өртті сөндіру бойынша өзіне қатысты барлық шараларды қабылдауы керек.

4.1.2. Университет қызметкерлері:

- жұмыс басталар алдында, жұмыс кезінде және жұмыс аяқталғаннан кейін дәрісханада (кабинетте) өрт қауіпсіздігі талаптарын сақтауға;
- өртті байқаған жағдайда дереу басшылықты хабардар етіп, өрт туралы өртке қарсы қызметке «101» немесе бірыңғай кезекші-диспетчерлік қызметке «112» хабарлауға;
- өрт сөндіру бөлімшелері келгенге дейін адамдарды, мүлікті құтқару және өртті сөндіру бойынша қолынан келетін шараларды қабылдауға;
- өртті сөндіру кезінде өртке қарсы қызметке көмек көрсетуге;
- мемлекеттік өртке қарсы қызмет органдарының нұсқауларын немесе өзге де заңды талаптарын орындауға;

Қазақстан Республикасы заңнамасында белгіленген тәртіпте өрт қауіпсіздігі ережелерінің сақталуын бақылау және бұзушылықтарды болдырмау мақсатында ғимаратты тексеруге және бақылауға мүмкіндік беруге міндетті.

4.1.3. Әрбір университет қызметкері ғимаратта өрт немесе жану белгілерін (түтіндеу, күйік иісі, температураның көтерілуі және т.б.) байқаған жағдайда:

- дереу мемлекеттік өртке қарсы қызметке «101» телефоны арқылы немесе бірыңғай кезекші-диспетчерлік қызметке «112» телефоны арқылы хабарлауға (бұл ретте мекенжайды, өрт шыққан орынды және өзінің тегін айтуы қажет);
- мүмкіндігінше адамдарды эвакуациялауға, өртті сөндіруге және материалдық құндылықтарды сақтау шараларын қабылдауға;
- зардап шеккендерге алғашқы медициналық көмек көрсетуге;
- өрт болған жерге құрылымдық бөлімше басшысын шақыру үшін шаралар қабылдауға міндетті.

#### **4.2. Университеттің құрылымдық бөлімшелерінің басшылары (факультет декандары, кафедра, зертхана, шеберхана меңгерушілері, оқу корпустары мен жатақханалардың коменданттары)**

4.2.1. Басқарма төрағасы - Ректордың 2024 жылғы 1 наурыздағы № 1.8.1-3/80-Н «Қауіпсіздік және еңбекті қорғау туралы» бұйрығына сәйкес, университеттің бөлімшелеріндегі өрт қауіпсіздігін қамтамасыз етуге бөлімше басшылары жауапты.

4.2.2. Бөлімше басшылары:

- осы Нұсқаулықты оқып, оны алдағы жұмыс барысында басшылыққа алуға;
- қарамағындағы қызметкерлердің Нұсқаулық талаптарын зерделеуін және орындауын ұйымдастыруға;
- өрт қауіпсіздігі бойынша нұсқаулық өткізу журналының есебін жүргізуге;
- факультет, кафедра, шеберхана, зертхана және т.б. бойынша өрт қауіпсіздігін сақтау үшін жауаптыларды бұйрық арқылы тағайындауға;
- өртті сөндіруге арналған бастапқы құралдарды жарамды күйде ұстауға және олардың мақсатсыз қолданылуына жол бермеуге;
- қарамағындағы қызметкерлермен жылына кемінде екі рет өрт қауіпсіздігі бойынша қайта нұсқаулық өткізіп, оны арнайы журналға тіркеуге;
- өрт қауіпсіздігі талаптарын сақтауға, сондай-ақ өртке қарсы қызмет органдарының нұсқаулары мен басқа да заңды талаптарын орындауға;
- өрттерді сөндіру, олардың себептерін анықтау және өрт қауіпсіздігі талаптарын бұзуға кінәлі адамдарды анықтау кезінде өртке қарсы қызметке көмек көрсетуге;
- заңнамада белгіленген тәртіпте өртке қарсы қызмет өкілдеріне өздеріне бекітілген аумақта қызметтік міндеттерін орындауға мүмкіндік беруге;
- өртке қарсы қызмет органдарына өздеріне бекітілген аумақтағы өрттер мен олардың салдары туралы қажетті мәліметтерді ұсынуға;
- өртке қарсы қорғаныс жүйелері мен құралдарының ақаулары немесе өрттің пайда болуы туралы дереу өртке қарсы қызметке хабарлауға міндетті.

4.2.3. Факультет, кафедра, шеберхана, зертхана бойынша өрт қауіпсіздігіне жауапты тұлғалар:

- қызметтік үй-жайларда өрт қауіпсіздігі бойынша Нұсқаулықтарды немесе жадынамаларды көрнекі жерлерге орналастыруға;
- өзіне бекітілген аумақтарда Нұсқаулық талаптарының сақталуын қамтамасыз етуге;
- кеңсе техникасының, тұрмыстық электр жылыту құралдарының жарамдылығын бақылауға және өртке әкелуі мүмкін анықталған ақауларды жою бойынша шаралар қабылдауға;
- жұмыс аяқталғаннан кейін электр жабдықтарының (компьютерлер, ксерокстар, тұрмыстық электр құралдары), жарықтандырудың сөндірілгенін қадағалауға;
- электр шәйнектердің, электр плиталардың және қайнатқыштардың пайдаланылуына жол бермеуге міндетті.

4.2.4. Өрт орнына келген университеттің өкілетті тұлғасы:

- мемлекеттік өртке қарсы қызметтің шақырылғандығын және университет басшылығына өрт туралы хабарланғанын анықтауға;
- мемлекеттік өртке қарсы қызмет келгенге дейін өртті сөндіру бойынша басшылықты өз қолына алуға;
- өрт сөндіру бөлімшелерін қарсы алу үшін, кіреберіс жолдар мен су көздерінің орналасуын білетін тұлғаны тағайындауға;

- өртті жою шараларына қатысы жоқ барлық жұмыстарды тоқтатуға және ғимаратты электр қуатынан ажырату бойынша шаралар қабылдауға;
- адамдарды эвакуациялауды және зардап шеккендерге алғашқы көмек көрсетуді ұйымдастыруға;
- мемлекеттік өртке қарсы қызмет келгенде, оларға өрт ошағы, оны жою бойынша қабылданған шаралар, ғимараттағы адамдар мен өртті жоюға тартылған тұлғалар туралы ақпарат беруге міндетті.

### **4.3. Инфрақұрылымды басқару және қызмет көрсету департаменті қызметкерлері**

4.3.1. Әрбір өрт немесе тұтану жағдайы бойынша өрттің (тұтанудың) пайда болуына және дамуына әсер еткен барлық жағдайларды анықтап, қажетті алдын алу шараларын қабылдауға міндетті.

4.3.2. Өрт сөндіру машиналарының өтуіне кедергі келтіретін жолдардың немесе өту жолдарының жөндеуге байланысты немесе басқа да себептермен жабылғандығы туралы ақпаратты мемлекеттік өртке қарсы қызмет бөлімшелеріне дереу хабарлауы тиіс.

4.3.3. 10 (он) бірліктен астам көлік сақталатын үй-жайлар (гараждар) үшін автокөлікті пайдалануға жауапты тұлға өрт болған жағдайда көліктерді эвакуациялау кезектілігі мен тәртібінің сипаттамасы көрсетілген көлік құралдарын орналастыру жоспарын әзірлеуі тиіс. Жоспарда түнгі уақытта, демалыс және мереке күндерінде көлік құралдарын басқаруға құқығы бар жауапты тұлғалардың кезекшілігі, сондай-ақ кілттерді сақтау тәртібі белгіленуі қажет.

## **5. 5. Аумақты күтіп ұстау тәртібі**

5.1. Университет аумағында жанғыш қалдықтарды, қоқыстарды және т.б. үйінділерін жасауға жол берілмейді. Барлық қалдықтар арнайы бөлінген алаңдарда контейнерлерге немесе жәшіктерге жиналып, кейін арнайы бөлінген орындарға шығарылуы тиіс.

5.2. Ғимараттар, құрылыстар және ашық қоймалар арасындағы өртке қарсы арақашықтық аумағы жанғыш қалдықтардан, қоқыстардан, түскен жапырақтардан, құрғақ шөптерден және т.б. уақытында тазалануы қажет.

5.3. Ғимараттар мен құрылыстар арасындағы өртке қарсы арақашықтықтарды материалдар, жабдықтар, ыдыстардың қоймасы ретінде қолдануға немесе автокөлік тұрағы ретінде пайдалануға жол берілмейді.

5.4. Ғимараттарға, құрылыстарға, ашық қоймалар мен өртті сөндіруге арналған су көздеріне апаратын жолдар, өтпе жолдар және кіреберістер, сондай-ақ стационарлық өрт сатысына және өрт құрал-жабдықтарына апаратын жолдар әрдайым бос болуы, жарамды күйде сақталуы, ал қыста қар мен мұздан тазартылуы тиіс. Жолдарды жабу кезеңінде тиісті жерлерде айналма жол көрсеткіштері орнатылуы немесе жөнделіп жатқан учаскелер мен су көздеріне кіреберістер арқылы өтпе жолдар ұйымдастырылуы қажет.

5.5. Университет аумағында темекі шегуге тек арнайы бөлінген және жабдықталған орындарда ғана рұқсат етіледі.

5.6. От жағуға, қалдықтар мен ыдыстарды өртеуге ғимараттар мен құрылыстардан 50 (елу) метрден жақын қашықтықта рұқсат етілмейді. Қалдықтар мен ыдыстарды өртеу арнайы бөлінген орындарда тек күндізгі уақытта және жауапты тұлғалардың бақылауымен жүзеге асырылуы тиіс.

5.7. Университет ғимараттарының аумағы өртке қарсы су көздерін, сыртқы өрт сатысын, ғимараттар мен құрылыстардың кіреберістерін тез табуға мүмкіндік беретін жеткілікті сыртқы жарықтандырумен қамтамасыз етілуі тиіс.

## **6. Университет ғимараттарындағы үй-жайларды күтіп ұстау**

6.1. Әрбір қызметтік, қосалқы үй-жайлар мен қоймалар өрт қауіпсіздігі талаптарына сәйкес болуы тиіс.

6.2. Барлық үй-жайлар, мақсатына қарамастан, жарамды бастапқы өрт сөндіру құралдарымен, өртке қарсы қызметті шақыруға арналған байланыс құралдарымен және автоматты өрт сигнализациясымен қамтамасыз етілуі керек.

6.3. Университет ғимараттары мен құрылыстарындағы өртке қарсы жүйелер мен құрылғылар әрдайым жарамды күйде ұсталуы қажет.

6.4. Нормативтік талаптарға сәйкес өңделген (қанықтырылған) шатыр үй-жайларындағы ағаш конструкциялар өңдеу (қанықтыру) мерзімі аяқталғаннан кейін тексерілуі тиіс. Егер өртке қарсы қасиеттер жоғалған болса, олар қайтадан өңделуі (қанықтырылуы) керек. Жанғыш конструкцияларды өртке қарсы өңдеу жағдайы өртке қарсы қызметтің ұсыныстарына сәйкес, жылына кемінде екі рет тексерілуі қажет.

6.5. Өртке қарсы қабырғалар, жабындар және қоршаушы конструкциялар түрлі инженерлік және технологиялық коммуникациялармен қиылысатын жерлерде пайда болған тесіктер мен саңылаулар қажетті өртке төзімділік, түтін және газ өтпеушілік шегін қамтамасыз ететін құрылыс ерітіндісімен немесе басқа жанбайтын материалдармен бітелуі тиіс.

6.6. Үй-жайларды қайта жоспарлау, олардың функционалдық мақсатын өзгерту немесе жаңа технологиялық жабдықтарды орнату кезінде қолданыстағы құрылыс және технологиялық жобалау нормаларының талаптары сақталуы тиіс.

6.7. Университет ғимараттары мен құрылыстарындағы үй-жайларда:

- қызметтік үй-жайларда, дәрісханаларда, жертөлелер мен цокольды қабаттарда тез тұтанатын және жанғыш сұйықтықтарды (бензин, керосин, спирт және басқалар), жарылғыш заттарды, газ баллондарын және басқа да жарылысқа қауіпті заттар мен материалдарды сақтау және қолдануға (Қазақстан Республикасының қолданыстағы нормативтік-құқықтық актілерінде көрсетілген жағдайларды қоспағанда);

- шатырларды, техникалық қабаттарды, желдету камераларын және басқа техникалық үй-жайларды өндірістік учаскелер, шеберханалар ұйымдастыру және жабдықтар, жиһаздар және басқа да заттарды сақтау үшін пайдалануға;

- есік ойықтарын, көршілес секцияларға өтетін жолдарды және сыртқы эвакуациялық сатыларға шығатын жерлерді жиһаздармен, жабдықтармен және басқа заттармен толтыруға;

- үй-жайларды бензин, керосин, спирт және басқа да тез тұтанатын және жанғыш сұйықтықтарды пайдалана отырып тазалауға;

- мұздаған құбырларды дәнекерлеу шамдарымен немесе ашық от қолданатын басқа тәсілдермен жылытуға;

- терезелерге тығыз торлар орнатуға (қоймалар, құпия бөлімшелер, материалдық құндылықтарды сақтау үй-жайларын қоспағанда);

Ғимараттар мен құрылыстардың үй-жайларында темекі шегуге тыйым салынады.

6.8. Ғимараттар мен құрылыстардағы сыртқы өрт сатылары мен шатыр қоршаулары жарамды күйде ұсталуы тиіс және олардың жарамдылығы жылына кемінде екі рет тексерілуі қажет.

6.9. Бір ғана эвакуациялық шығу жолы бар үй-жайларда іс-шараларды (жиналыстар, конференциялар, симпозиумдар және басқалар) өткізуге қатысушылар саны 50 (елу) адамнан аспайтын жағдайда рұқсат етіледі.

6.10. Шатырлардың, техникалық қабаттардың және жертөлелердің терезелері шынымен қапталуы керек, ал олардың есіктері жабық күйде ұсталуы тиіс. Сонымен бірге есіктерде кілттердің сақталу орны көрсетілуі қажет.

6.11. Университеттің үй-жайларындағы және ғимараттарындағы келушілер саны жобалау нормаларымен белгіленген немесе эвакуация жолдарының өткізу қабілетіне негізделген есептеу арқылы анықталған адам санынан аспауы тиіс. Егер жобалау нормаларында деректер болмаса, есептеу үшін адамдарды залдан эвакуациялау уақыты – 2 (екі) минут, ал бір адамға тиесілі есептік алаң – 0,75 м<sup>2</sup> болып қабылдануы керек.

6.12. Жатақханалардың тұрғын бөлмелерінде:

- жарылысқа және өртке қауіпті заттар мен материалдарды қолданатын және сақтайтын әртүрлі шеберханалар мен қойма үй-жайларын ұйымдастыруға, сондай-ақ оларды басқа мақсаттағы үй-жайлар үшін жалға беруге;

- тез тұтанатын және жанғыш сұйықтықтарды, газ баллондарын балкондар мен лоджияларда сақтауға;

- үй-жайларда темекі шегуге;

- балкондар мен лоджиялардан темекі тұқылдарын тастауға;

Плитада дайындалып жатқан тағамды бақылаусыз қалдыруға тыйым салынады.

6.13. Техникалық қабаттарды, техникалық жертөлелерді, желдету камераларын, қазандықтарды, лифттердің машиналық бөлмелерін және шатырларды тікелей мақсатына сәйкес жағдайда пайдалануға (қоймалар, мұрағаттар немесе басқа мақсаттағы үй-жайлар ретінде), сондай-ақ жанғыш материалдарды сақтауға жол берілмейді. Бұл үй-жайлардың есіктері құлыппен жабылуы тиіс, кілттері тәулік бойы кезекші персонал болатын, кез келген уақытта қолжетімді белгілі бір жерде сақталуы қажет.

Университет ғимараттарынан эвакуациялану жолдары

6.14. Университеттің барлық ғимараттары эвакуация жоспарларымен жабдықталуы тиіс. Бұл жоспарларға сәйкес өрт немесе басқа да төтенше жағдайлар туындаған жағдайда қызметкерлер мен білім алушылардың ұйымдасқан эвакуациясы қамтамасыз етіледі. Эвакуациялық шығу жолдарының саны, өлшемдері, жарықтандыру және түтінсіздендіру шарттары өртке қарсы құрылыс нормаларына сәйкес болуы керек.

6.15. Эвакуациялық шығу есіктерінің барлығы үй-жайдан шығу бағытына қарай еркін ашылуы тиіс.

6.16. Өту жолдарын, дәліздерді, тамбурларды, баспалдақ алаңдарын, баспалдақ марштарын және люктерді әртүрлі жиһазбен, шкафтармен, жабдықтармен,

материалдармен толтыруға, сондай-ақ эвакуациялық есіктерді бекітіп қоюға қатаң тыйым салынады.

6.17. Университет ғимараттарында электр энергиясы өшірілген жағдайда кезекші персоналдың (вахтер, күзетші) әрқайсысында бір-бірден электр фонарлары болуы қажет.

6.18. Қауіпсіз эвакуацияны қамтамасыз ету үшін:

- негізгі баспалдақ торын жертөле (цоколь қабаты) көлемінен, есіктен бөліп тұратын қабырғаларға жертөледе немесе цокальдық қабатта өрт болған жағдайда жедел түтіндеуге ықпал ететін «ойықтар» орнатуға;

- эвакуация жолдарында жылжымалы, көтерілмелі, айналмалы есіктер мен турникеттерді қосымша айналмалы есіктерсіз орнатуға;

- ғимараттар мен үй-жайлардан шығуды қиындататын есіктерді ауыстырып ілу немесе оларды алып тастауға;

- баспалдақ торынан, жалпы дәліздерден шығу қарастырылған баспалдақ торын немесе вестибюльді бөліп тұратын есіктерді алып тастауға;

- эвакуация жолдарында «жалған» есіктер, витраждар, айна, турникеттер және эвакуацияны қиындататын басқа да құрылғылар орнатуға;

- шатырлар мен төбеге шығатын есіктер мен люктерді толтырып қоюға;

Баспалдақ маршруттарының астында тұрмыстық заттарды (балалар арбалары, шаналар, велосипедтер, жиһаз) жинауға немесе әртүрлі үй-жайларды ұйымдастыруға (орталық жылу тораптары мен су өлшеу тораптарынан басқа);

Түнгі уақытта баспалдақ жарығын сөндіруге және ғимарат ішінде адамдар болған кезде баспалдақ торларының есіктерін құлыптап, қиын ашылатын бекіткіштермен жабуға тыйым салынады.

## 7. Электр қондырғысының мазмұны

7.1. Электроқондырғылар нормативтік құқықтық актілерге сәйкес орнатылып, пайдалану керек, бұл актілер электр қондырғыларын орнату тәртібін, тұтынушылардың электр қондырғыларын техникалық пайдалануды және оларды пайдалану кезіндегі қауіпсіздік техникасын реттейді.

7.2. Барлық электроқондырғылар қысқа тұйықталу токтарынан және басқа да өртке немесе жануға әкелуі мүмкін аномальды режимдерден қорғану құрылғыларымен қамтамасыз етілуі тиіс. Плавкие вставки сақтандырғыштарының номиналды токтары анық көрсетілген және калибрленген болуы тиіс.

7.3. Проводтар мен кабельдердің қосылу, ұштарын аяқтау және тармақталуы кезінде өрт қауіпсіздігі үшін қауіпті өткел кедергілерін болдырмау мақсатында оларды **опрессовка, сварка, пайка** немесе **арнайы қысқыштар** арқылы жасау қажет.

7.4. Электр желілерін уақытша құрылыс объектілерінде (временка) орнату және пайдалану рұқсат етілмейді.

7.5. Әуе желілерінің және сыртқы электр сымдарының металл құрылымдарына, жылыту және вентиляция жүйелеріне, жанғыш шатырлар, навесдер және басқа да жанғыш материалдардың үстінен өтуіне рұқсат етілмейді.

7.6. Электр қозғалтқыштары мен тарату құрылғыларын техникалық қызмет көрсету персоналы жанғыш шаңнан уақытылы тазалап тұруы тиіс (кем дегенде айына екі рет).

7.7. Қосымша тұтынушыларды бар электр желісіне қосу тек электр шаруашылығының жағдайына жауапты тұлғаның рұқсатымен және электр желісінің қуаты қосылымды қамтамасыз етуге жеткілікті болған жағдайда ғана жүзеге асырылуы тиіс.

7.8. Электр қондырғыларын пайдалануға жауапты тұлғалар:

- электр жабдықтарын, аппаратуралар мен электр желілерін профилактикалық тексерулерді және жоспарлы-алдын алу жөндеулерін ұйымдастыруды және уақтылы жүргізуді, сондай-ақ өртке және өртке әкелуі мүмкін Қазақстан Республикасының қолданыстағы нормативтік құқықтық актілері талаптарының бұзылуын уақтылы жоюды қамтамасыз ету;

- үй-жайлардың өрт және жарылыс қауіптілік класына және қоршаған орта жағдайларына байланысты кабельдерді, электр сымдарын, қозғалтқыштарды, шамдарды және басқа электр жабдықтарын дұрыс таңдауды және пайдалануды қадағалау;

- қысқа тұйықталудан, шамадан тыс жүктемелерден, ішкі және атмосфералық асқын кернеулерден, сондай-ақ басқа да қалыптан тыс жұмыс режимдерінен қорғау аппараттарының жай-күйін жүйелі түрде бақылау;

- электр қондырғыларын пайдалану кезінде кабельдер, сымдар, қосылымдар, қорғаушы жүйелер және қозғалтқыштардың жұмысын үнемі бақылап отыру қажет, бұл жүйенің қауіпсіз және тиімді жұмыс істеуін қамтамасыз етеді.

## **8. Желдету мазмұны**

8.1. Желдету жұмысының пайдалану және өртке қарсы режимі техникалық нұсқаулықтармен анықталуы тиіс. Бұл нұсқаулықтарда өрт қауіпсіздігі шаралары, ауа өткізгіштерді, сүзгілерді, от ұстайтын клапандарды және басқа жабдықтарды тазарту мерзімдері, сондай-ақ өрт немесе авария туындаған кезде қызмет көрсетуші персоналдың іс-қимыл тәртібі белгіленуі тиіс.

8.2. Желдеткіш камераларда қандай да бір жабдықтар мен материалдарды сақтауға, сондай-ақ қандай да бір үй-жайларды орнатуға тыйым салынады. Желдеткіш камералар үнемі құлыптаулы болуы керек. Оларға бөгде адамдарға кіруге тыйым салынады.

8.3. Желдеткіш камералар, сүзгілер, ауа өткізгіштер жанғыш шаңнан тазартылуы тиіс. Желдеткіш жабдықтарды тексеру, профилактикалық тексеру және тазалау (ИБЖҚК) басшысы бекіткен кесте бойынша жүргізілуі тиіс.

8.4. Өрт туындаған жағдайда желдету қондырғыларын дереу ажырату қамтамасыз етілуі тиіс.

## **9. Жабдыққа қойылатын талаптар**

9.1. Жұмыста қолданылатын құрал-жабдықтар (медициналық техника, электр құралдары, дербес компьютерлер, принтерлер, сканерлер, көшіргіштер және т.б.) персоналдың қауіпсіз жұмысын қамтамасыз етуі және отқа төзімді болуы керек.

9.2. Электр жабдықтарының жұмысы паспорттық деректер мен технологиялық регламенттердің талаптарына сәйкес болуы керек.

9.3. Жабдықты электрмен жабдықтау жүйесінде тоңазытқыш және ауаны баптау жүйесі тоқтаған жағдайда оның өшірілуін қамтамасыз ететін блокировка болуы керек.

9.4. Тораптарды (жабдық блоктарын) тікелей үй-жайларда (аудиторияларда) жөндеуге жол берілмейді, жөндеу ӨҚБ талаптарына сәйкес келетін шеберханаларда жүзеге асырылады.

9.5. Жабдықты сынау және бақылау үшін пайдаланылатын желіге қосылған бақылау-өлшеу аппаратурасын бақылаусыз қалдыруға тыйым салынады.

9.6. Есептеу, көшіру-көбейту жабдығына қызмет көрсететін персонал жарты жылда бір рет жабдықтың барлық агрегаттарын, кабельдік арналарды және еден аралық кеңістікті шаңнан тазартуға тиіс.

9.7. Желіге қосылған және қуаты қосылған (тәулік бойы жұмыс істейтін жабдықты қоспағанда) дербес компьютерлерді, ксерокстарды және басқа да ұйымдастыру техникасын қадағалаусыз қалдыруға тыйым салынады.

9.8. 50 (елу) шаршы метрден асатын серверлік алаң автоматты өрт сөндіру жүйесімен (газ, аэрозоль) жабдықталуы тиіс.

## **10. Қоймаларды, мұрағатты және мұражайды ұстау**

10.1. Қоймада әртүрлі материалдар мен бұйымдарды сақтауды сөндіргіш құралдардың (су, көбік, газ) біртектілігі және материалдардың тұтануының біркелкілігі белгілері бойынша жүзеге асыру қажет.

10.2. Қоймаларда материалдық құндылықтарды (тез тұтанатын сұйықтықтар мен жанғыш сұйықтықтар басқа материалдардан бөлек, азот және күкірт қышқылы органикалық заттардан, көмірсутектерден және басқа заттардан бөлек) бірлесіп сақтау қағидалары сақталуы тиіс.

10.3. Басқа үй-жайлар мен қондырғыларды электр энергиясымен қоректендіретін транзиттік кәбілдер өтетін үй-жайларда материалдық құндылықтарды орналастыруға тыйым салынады.

10.4. Материалдық қоймаларда газ плиталарын, тұрмыстық электр жылыту аспаптары мен пештерді орнатуға жол берілмейді.

10.5. Қойма ішінде өтетін электр сымдары, кабельдер жарамды күйде болуы тиіс.

10.6. Электр жабдығының қоймаларда жұмыс күні аяқталған соң өшірулі болуы тиіс. Қойманың электрмен жабдықтауын өшіруге арналған құрылғылар қойма ғимаратынан тыс жерде, жанбайтын материалдардан жасалған қабырғаға немесе жеке тіреуішке орнатылуы керек. Олар арнайы шкафақ орналастырылып, пломбалау құрылғысымен жабдықталуы және кілтпен жабылуы қажет.

10.7. Тауарларды штабельдерге орналастырған кезде есік ашылатын жерлердің алдына ені есіктің еніне тең, бірақ кемінде бір метр болатын өткелдер қалдыру қажет. Қойманың ортасында ұзындық бойымен өткелдің ені кемінде 1,25 метр болуы тиіс. Штабельдің биіктігі үстіңгі қатардан шығып тұрған конструкциялар мен төбелерден кемінде бір метр арақашықтықта болуы тиіс.

10.8. Архивті сақтау қоймасы стационарлы стеллаждармен жабдықталуы керек және архивке арналған орналастыру тәртібіне сәйкес келуі қажет:

Негізгі өткелдердің ені (стеллаждар арасындағы) – 120 см (жүз жиырма сантиметр);

Стеллаждар арасындағы өткелдердің ені – 75 см (жетпіс бес сантиметр);

Қабырға мен қабырғаға параллель орнатылған стеллаж арасындағы қашықтық – 75 см (жетпіс бес сантиметр);

Қабырға мен стеллаждың торы арасындағы қашықтық – 45 см (қырық бес сантиметр).

10.9. Архивті сақтау қоймасында ағаш стеллаждарын орнатуға рұқсат етіледі, бірақ бұл жағдайда оларды өртке қарсы қорғау құрамдарымен өңдеу қажет. Бұл талап ағаштың жанғыштығын төмендетуге және өрт қауіпсіздігін қамтамасыз етуге бағытталған.

10.10. Архивтер мен музейлердің ғимараттарында электр сымдары жасырулы түрде жүргізілуі тиіс. Газ құбырларында электр сымдарын жүргізуге рұқсат етіледі. Жарықтандырғыштар, электр щиттері және тарату құрылғылары тек жабық орында болуы керек. Электр тарату щиттері, сақтандырғыштар және ажыратқыштар тек архив және музей ғимараттарынан тыс жерде орнатылуы тиіс. Бұл талаптар қауіпсіздік пен өртке қарсы қорғауды қамтамасыз ету мақсатында қойылады.

10.11. Материалдық қоймалар, архивтер мен музейлердің ғимараттары порошокты өрт сөндіргіштермен жабдықталуы тиіс. Өрт сөндіргіштерді орналастыру нормалары бойынша олар әр 50 (елу) шаршы метр алаңға кемінде бір дана болуы керек, бірақ әрбір жеке бөлмеде кемінде екі өрт сөндіргіш орнатылуы тиіс. Бұл талап өрт қауіпсіздігін қамтамасыз ету және алғашқы өрт сөндіру құралдарының қолжетімділігін қамтамасыз ету үшін қойылады.

10.12. Материалдық қоймалар, архивтер мен музейлердің ғимараттары өртке қарсы сумен қамтамасыз етілуі тиіс. Өрт сөндіру крандары басқыш алаңдарда немесе оларға жапсарлас бөлмелерде орнатылуы керек. Әрбір өрт сөндіру краны прорезиненный шланг және түтіккі, қойманың ең шалғай нүктесіне дейін жететін ұзындықта болуы тиіс.

Бұл талап өрт кезінде жылдам және тиімді әрекет ету үшін қойылады, сондай-ақ өрт қауіпсіздігін қамтамасыз ету мақсатында өте маңызды.

10.13. Материалдық қоймалар, архивтер және музейлер өртке қарсы сигнализациямен жабдықталуы тиіс.

10.14. Материалдық қоймаларда, мұрағатта және мұражайда осы нұсқаулықты және өрт болған жағдайда құжаттар мен мүлікті шығару жоспарын сақтау бойынша талаптар ілінеді.

## **11. Гаражға қойылатын өрт қауіпсіздігі талаптары**

11.1. Көлік құралдарының тұрағына арналған үй-жайлар 10 (он) техника бірлігіне бір кабель (штанга) есебінен сүйреткіш кабельдермен немесе штангалармен қамтамасыз етілуге тиіс.

11.2. Гараж аумағында және университет ғимараттарында көлікті сақтаудың ашық алаңдарында тыйым салынады:

- көлік құралдарын нормадан асатын мөлшерде орнату, оларды орналастыру жоспарын және автомобильдер арасындағы қашықтықты бұзу, шығу қақпалары мен өткелдерін бітеу;

- ұсталық, термиялық, дәнекерлеу, бояу, ағаш өңдеу жұмыстарын жүргізу, сондай-ақ тез тұтанатын және жанғыш сұйықтықтарды пайдалана отырып бөлшектерді жуу;

- жанармай бактарының аузы ашық, сондай-ақ жанармай мен май ағатын көлік құралдарын ұстаңыз;
- көлік құралдарына жанармай құю және олардан отын төгу;
- бос ыдыстарды жанармайдан, сондай-ақ жанармай мен майдан сақтаңыз;
- батареяларды тікелей көліктерде қайта зарядтаңыз;
- қозғалтқыштарды ашық отпен (от, алау, үрлегіш шамдар) жылыту, жарықтандыру үшін ашық от көздерін пайдалану;
- жанғыш және жанғыш сұйықтықтарды тасымалдауға арналған көлік құралдарын жалпы тұрақтарға орнатыңыз.

## **12. Өртке қарсы сумен жабдықтау, өрт техникасы, байланыс құралдары**

12.1. Өрт сөндіру жабдығы орнатылатын су құбыры желісі қажетті қысымды қамтамасыз етуі және өрт сөндіру мақсатында судың есептік мөлшерін өткізуі тиіс. Қысым жеткіліксіз болған кезде объектіге қысымды арттыру үшін сорғылар орнатылады. Оларға өрт гидранттары немесе крандары орнатылған су құбыры желісі учаскелерін уақытша ажыратуға бұл туралы Мемлекеттік өртке қарсы қызметке хабарлай отырып жол беріледі.

12.2. Өрт гидранттарына кіреберістер мен өту жолдары үнемі бос болуы тиіс. Олардың орналасқан жерлерінде "ПГ" индексі, көрсеткіштен гидрантқа дейінгі метр қашықтықтың сандық мәндері және құбырлардың ішкі диаметрі миллиметрмен көрсетілген көрсеткіштер орнатылуы тиіс.

12.3. Жерасты гидранттары құдықтарының люк қақпақтары кірден, мұздан және қардан тазартылуы тиіс.

12.4. Өрт гидранттары, крандар кемінде 6 (алты) айдан кейін техникалық қызмет көрсетілуге және тексеру нәтижелерін тіркей отырып, актіні жасай отырып, суды іске қосу жолымен жұмысқа қабілеттілігіне тексерілуге тиіс.

12.5. Жауапты лауазымды тұлғада өртке қарсы сумен жабдықтаудың жалпы схемасы болуға тиіс.

12.6. Өрт сөндіру краны ішкі өртке қарсы су құбыры жүйесіне орнатылған болуы керек және оларды шлангтар мен стволдармен жабдықтау қажет. Шлангтар мен стволдар арнайы шкафтарға орналастырылуы тиіс. Өрт шлангтары құрғақ, жақсы оралған және крандары мен стволдарына қосылған болуы тиіс.

Шкафтың есігінде келесі ақпарат көрсетілуі тиіс:

- «ПК» (пожарный кран) индексі;
- өрт сөндіру кранының реттік нөмірі;
- өртке қарсы қызметтің «101» телефоны.

Бұл талаптар өрт қауіпсіздігін қамтамасыз ету, өрт сөндіру қызметінің қажетті жабдықтарға тез және тиімді қол жеткізуін қамтамасыз ету мақсатында қойылады.

12.7. Өрт сөндіргіштер, объекіден қайта зарядтау үшін жіберілген кезде, олардың орнына тиісті мөлшерде зарядталған өрт сөндіргіштер орнатылуы тиіс.

Өрт сөндіргіштер келесі орындарда орналастырылуы қажет:

- коридорларда, ғимаратқа кіріп-шығу жолдарында;
- өртке қауіпті орындарда.

Бұл талап өрт қауіпсіздігін қамтамасыз ету мақсатында қойылады, сондай-ақ өрт туындаған жағдайда өрт сөндіру құралдарының қолжетімділігін және жұмысқа жарамдылығын қамтамасыз ету үшін маңызды.

12.8. Өрт сөндіру құралдарының (соның ішінде өрт сөндіргіштердің) сақталуын және олардың үнемі әрекет етуге дайын болуын жүйелі түрде бақылауды жауапты тұлғалар жүзеге асырады.

12.9. Өрт сөндіру құралдарын қызмет көрсету және пайдалану өндіруші кәсіпорындардың нұсқаулықтарына сәйкес жүргізілуі тиіс. Бұл нұсқаулықтарда өрт сөндірушілерді пайдалану, сақтауға, зарядтауға және тексеруге қатысты барлық қажетті талаптар мен ұсыныстар көрсетіледі.

12.10. Өрт сөндірушілерді орналастыру және қолдану тәртібі келесі талаптарға сай болуы тиіс:

Галоидоуглеводородты қосылыстарды қамтитын өрт сөндірушілерді сақтау:

Галлоидоуглеводородты қосылыстарды қамтитын өрт сөндірушілерді тек желдетілмейтін және алаңы 15 (он бес) шаршы метрден кем болатын бөлмелерде сақтауға және қолдануға болмайды.

Эвакуация жолдарына орнату:

- өрт сөндірушілерді адамдардың эвакуация жолдарына орнатуға болмайды, тек арнайы нишаларда орналастыруға рұқсат етіледі.

Орналастыру биіктігі мен қашықтықтары:

- өрт сөндірушілерді еденнен олардың жоғарғы шетіне дейінгі биіктігі 2 (екі) метрден аспайтын биіктікте орналастыру керек.

Өрт сөндіруші есік ашылған кезде есіктің шетінен 1,2 (бір бүтін екі ондық) метр қашықтықта орналасуы тиіс.

Инструктивтік жазбаның көрінісін қамтамасыз ету:

Өрт сөндіруші орнатылған кезде оның корпусындағы нұсқаулық жазба көрінетін жерде болуы тиіс. Бұл талаптар өрт сөндірушілердің тиімділігін және олардың қолдану мүмкіндігін қамтамасыз ету үшін қойылады, сондай-ақ өрт шыққан жағдайда жылдам әрі қауіпсіз әрекет етуге мүмкіндік береді.

### 13. Түтіннен қорғау жүйелерінің мазмұны

13.1. Өрт дабылы мен өрт сөндірудің автоматты қондырғылары, түтінге қарсы қорғау жүйелері, университет ғимараттары мен құрылыстарының үй-жайларындағы өрт туралы хабарлау пайдаланудың барлық мерзімі ішінде жұмысқа жарамды күйде болуы және өрт немесе жану кезінде іске қосылуын қамтамасыз етуі тиіс.

13.2. Өртке қарсы жүйелер мен қондырғылар ай сайын регламенттік техникалық қызмет көрсетуден, ал тексеру кезеңінде жойылмайтын ақаулар анықталған кезде - ай сайынғы жоспарлы-алдын алу жөндеуден өтуі тиіс. Өртке қарсы жүйеге және қондырғыларға техникалық қызмет көрсетуді және жоспарлы-алдын ала жөндеуді шарт негізінде арнайы оқытылған персонал немесе тиісті лицензиясы бар мамандандырылған ұйым орындайды.

13.3. Өрт детекторлары таза болуы керек. Үй-жайларда жөндеу жұмыстарын жүргізу кезінде өрт хабарлағыштары сылақтың, бояудың, әктеудің түсуінен қорғалуы тиіс. Жөндеу жұмыстары аяқталғаннан кейін қорғаныс құралдары алынып тасталады.

13.4. Өрт сигнализациясының пульттері (концентраторлары) кезекші персоналдың (күзет бекетінің) тәулік бойы болатын орындарында болуға және өрт туралы сигнал және өрт сигнализациясы жүйелерінің ақаулығы туралы сигнал алған кезде кезекші персоналдың іс-қимыл тәртібі туралы нұсқаулыққа ие болуға тиіс.

13.5. Университет ғимараттарының үй-жайлары өрт туралы хабарлау жүйесімен және едендік эвакуациялау жоспарларымен жабдықталуы тиіс.

13.6. Газ құбырларынан, газ баллондарынан және аспаптардан газдың ағып кетуін анықтау, қатып қалған құбырларды, инженерлік коммуникацияларды жылыту үшін ашық отты қолдануға жол берілмейді. Мұздатылған құбырларды, жабдықтарды, инженерлік коммуникацияларды, газ баллондарын қыздыру ыстық сумен, бумен және қыздырылған құммен жүргізіледі.

#### **14. Дәнекерлеу және басқа да от жұмыстарын жүргізу тәртібі**

14.1. Өрт қауіпсіздігіне ерекше назар аударуды талап ететін жұмыстар, себебі олар жану көзі болып табылуы мүмкін. Ондай жұмыстарға келесі түрлер жатады: электргазбен дәнекерлеу, электргазбен кесу, бензинмен кесу, қайнату жұмыстар, битум, шайыр және басқа заттарды қайнату, отпен бүрку, қалдықтарды жағу. Бұл жұмыстар өрт қауіпсіздігін ерекше бақылауды талап етеді, себебі олар жарылыс немесе өрт шығару қаупін тудыра алады.

14.2. Сварка және басқа да оттық жұмыстарды жүргізу кезінде техникалық қауіпсіздік және өрт қауіпсіздігі шараларын қамтамасыз ету жауапкершілігі басшыға немесе тағайындалған жауапты тұлғаға жүктеледі.

14.3. Барлық от жұмыстары Қазақстан Республикасының қолданыстағы нормативтік құқықтық актілерінің талаптарына сәйкес жүргізілуі тиіс.

14.4. Оттық жұмыстарды орындауға кіріспес бұрын, өрт қауіпсіздігі шаралары толық орындалып, Еңбек қауіпсіздігі және өндірістік қауіпсіздік маманымен келісім жасалуы тиіс.

14.5. От жұмыстарын жүргізу орны өрт сөндіру құралдарымен қамтамасыз етілуі керек, ал осы жұмыстардың жанында немесе орындарының астында жанатын конструкциялар болған жағдайда, соңғылары металл экрандармен өрттен немесе сумен суарудан сенімді қорғалуы тиіс. Сонымен қатар, ұшқындардың ұшуына қарсы шаралар қабылдануы керек.

14.6. Уақытша (біржолғы) от жұмыстарын жүргізуге жауапты адам осы жұмыстардың тікелей орындаушыларына өрт қауіпсіздігі шаралары туралы нұсқау беруге және орындаушылардың осы шаралардың сақталуына бақылау орнатуға міндетті.

14.7. Атыс жұмыстары аяқталғаннан кейін Орындаушы жұмыстар жүргізілетін орынды мұқият тексеріп, жанатын конструкцияларға су құюға міндетті.

14.8. От жұмыстарын жүргізуге жауапты адам уақытша от жұмыстарын жүргізу орнын олар аяқталғаннан кейін 3-5 (үш-бес) сағат ішінде тексеруі тиіс.

14.9. Сварка және оттық жұмыстарды орындауды келісімшарт негізінде жөндеу немесе қайта құру жұмыстарын жүргізетін мердігер ұйымдар жүзеге асырған жағдайда, құрылыс ұйымының басшысы (прораб) қауіпсіз жұмыс істеу үшін жауапты тұлғаны оның қарамағындағы жауапты мамандар арасынан тағайындайды және олардың орнын және уақытын ИБЖҚК басшысымен келіседі.

14.10. Рұқсат болмаған жағдайда немесе осы Нұсқаулықты бұзған жағдайда дәнекерлеу жұмыстары дереу тоқтатылуы тиіс.

#### **Өрт кезіндегі жеке құрамның іс-әрекеттері**

Өрттің, түтіннің немесе басқа да өрт белгілерінің (иіс, жоғары температура, шу, ұшқын және т.б.) ғимаратта немесе бөлмеде байқалуы кезінде, бұл жағдайды алғаш байқап алған қызметкер (студент) дереу кезекшіге хабарлауы тиіс, сондай-ақ жақын арадағы жетекшісіне (деканға, кафедра меңгерушісіне, комендантқа) мәлімдеп, өрт сөндірудің алғашқы құралдары арқылы өрт ошағын сөндіруге шаралар қабылдауы қажет.

Кезекші өрт туралы хабар алған жағдайда дереу университет басшылығына және мемлекеттік өрт сөндіру қызметіне 101 нөмірі бойынша хабарлайды, қажет болған жағдайда кезекші пунктте бар өрт сөндірушілерді береді, өткізу бекетіндегі турникетті алып тастайды, эвакуациялық шығатын есіктерді адамдарды және мүлікті эвакуациялау үшін дайындайды.

Өрт сөндіруші бөлімшелеріне келгенде оларды оқиға орнында бағдарлауға көмектеседі: қажет болған жағдайда электр есептегішінің, терезелердің, есіктердің, өрт крандарының, эвакуациялық шығатын есіктердің орналасуы туралы ақпарат береді.

Өрт туралы хабар алған басшы дереу оқиға орнына келіп, өрт сөндіру бөлімшелері келгенге дейін басқаруды өз мойнына алып, келесі әрекеттерді орындайды:

- жағдайды бағалайды (қайда және не жануда, адамдарға қауіп бар ма, өрттің таралу көлемі мен жолдары);

- өрт туралы хабарды мемлекеттік өрт сөндіру қызметіне растады және жоғары басшылыққа хабарлайды;

- адамдардың өмірі мен денсаулығына қауіп төнген жағдайда, оларды эвакуациялау жоспарына сәйкес құтқаруды дереу ұйымдастырады. Қажет болған жағдайда электр энергиясын өшіріп, апаттық және көрші бөлмелердегі желдету жүйесінің жұмысын тоқтатады, өрттің таралуын алдын алу үшін басқа шараларды жүзеге асырады (көрші бөлмелер мен қабаттың қасындағы есіктерді жабу және т.б.);

- ғимаратта өртті сөндіруге қатыспайтын барлық жұмыстарды тоқтатады;

- өрт сөндіруге қатыспайтын барлық қызметкерлерді қауіпсіз аймаққа шығарады.

- өрт сөндіруге қатысатын қызметкерлердің қауіпсіздік талаптарын сақтауды қамтамасыз етеді;

- өрт сөндірумен қатар, жанғыш заттар мен мүліктердің эвакуациясы мен қорғанысын ұйымдастырады.

Мемлекеттік өрт сөндіру қызметінің бөлімшелерін қарсы алуды ұйымдастырады және өрт ошағына жақындаудың ең қысқа жолын таңдауға көмек көрсетеді, өрт гидрантының орналасқан жерін және оған жақындау жолын көрсетеді.

Келген өрт сөндіру бөлімшесінің басшысын ғимараттың құрылымдық ерекшеліктері, көрші құрылымдар, өрт сөндіруге қатысатын адамдардың саны және өрт қауіпті сақталатын заттар туралы ақпараттандырады.

Ғимараттың жарылыс және өрт қауіпсіздігін тексереді.

---